

Govor nemškega kanclerja.

NEMŠKI DRŽAVNI KANCLER BETHMAN-HOLLWEG JE OSTRO KRITIZIRAL STALIŠČE PREDSEDNIKA WILSONA. — ŠE NIKDAR V ZGODOVINI NISO BILE DIPLOMATIČNE ZVEZE PREKINJENE NA NAČIN, KOT SO BILE PREKINJENE MED NEMČIJO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI. — NEMČIJA BO VSTRAJALA DO ZADNJEGA. — NEVTRALCI SO BAJE ZADOLVOLJNI S POSTOPANJEM NEMČIJE.

Berlin, Nemčija, 27. februarja. — Nemški državni kancler Bethman-Hollweg je imel v državnem zboru govor, v katerem je pojasnil razmerje med Nemčijo in Združenimi državami.

Zelo odločno je obsojal stališče, ki ga je zavzel predsednik Wilson in izjavil, da niso bile še nikoli v zgodovini prekinjene diplomatske zveze na tak način kot so bile prekinjene med Nemčijo in Združenimi državami.

Govoril je približno takole:

— Naši vojaki se nahajajo na frontah v strelnih jarkih in se skoraj brez prenehanja bojujejo; naši podmorski čolni so neprestano na delu; večina vse civilno prebivalstvo je zaposleno pri izdelavi municije. Ves nemški narod hoče pripomoči z vsemi svojimi silami k zmagi.

Državni zbor je pred kratkim dovolil visok vojni kredit, in to je najboljša znamenje, da se hoče boriti Nemčija do konca.

Kljub vsemu temu je pa Nemčija, kot sem povedal že v svojem zadnjem govoru, ponudila zavezničkom mir. — Nemčija je bila pripravljena takoj začeti s pogajanj; to da zaveznički so zavrnili našo ponudbo. Zavrnili so jo bolj odločno, kot bi si mogel kdo misliti.

Vsako lahko razvidi posledice, ki jih je izzval ta dokument mržnje in indolence.

Naše zveze so trdnješe kot so bile prej. Nemški narod je odločnejši, kot je bil pred časom.

Mi hočemo in moramo zgraditi verige, ki obdajajo neangleško trgovino. Mi smo popolnoma pripravljeni, da se strinjajo z našimi ukrepi vse nevtralne države.

Kot je že vsem znano, so šle Združene države za korak naprej in se niso veliko ozirale na evropske nevtralne države. Takoj ko je dobil predsednik Wilson našo noto, je prekinil z nami diplomatske zveze.

Ta prelom nima para v svetovni zgodovini.

Bivši ameriški poslanik v Berlinu je prišel k zunanjemu ministru in zahteval poslovalne listine.

Zakaj se je to zgodilo, se dozdej nismo izvedeli.

Na tak način niso bile še nikdar v zgodovini prekinjene diplomatske zveze.

Ker nimam na razpolago nikakih uradnih listin, se moram zanašati na dvomljive vire kot je naprimer Reutersova brzojavna agencija, ki je poročala o Wilsonovi poslanici dne 3. februarja.

Predsednik je rekel, da smo prelomili obljubo, ki smo jo zadali maja lanskega leta Združenim državam.

Če je predsednik res tako govoril, moram proti temu odločno protestirati.

Med Združenimi državami in Nemčijo je vladalo že celo stoletje zelo prijateljsko razmerje.

Takoj po izbruhu vojne so se pa razmere temeljito izpremenile. 27. avgusta leta 1913, za časa melhiških nemirov, je izjavil predsednik Wilson, da bo prepovedal pošiljati municijo obema bojujočima se strankama.

Že eno leto kasneje je prelomil to svojo obljubo.

Amerika je kmalo po izbruhu vojne začela pošiljati zavezničkom vojni material. S tem je zavzela enostransko stališče.

Jaz bi razumel postopanje vlade Združenih držav, če bi kot branitelja pravic nevtralec ravno tako ostro nastopila proti zavezničkom kot je nastopila proti nam.

Naši sovražniki in nekateri ameriški krogi, ki ne simpatizirajo z nami, so napravili med nami in zaveznički veliko razliko.

Rekli so, da uničuje Anglija samo materialno vrednost, dočim uničuje Nemčija človeška življenja.

Zakaj pa ne zahteva Anglija človeških življenj? — Odgovor na to je povsem lahak.

Zato, ker so se nevtralne dežele, posebuo pa Združene države, popolnoma uklonile angleškemu poveljem.

Zatem je govoril kancler o nemškem narodu:

— Hudo zimo imamo in težko delo nas čaka. Toda mi se ničesar ne vstrašimo. Ljubezno do domovine ni bila še nikdar boljše preiskušana kot je v sedanjih težkih časih.

Villa bolan.
El Paso, Texas, 27. februarja.
Raneiso Villa je bolan v neki gorški koči blizu San Andresa, Chihuahuja in ne more voditi napada na Chihuahuja City, kakor je nameraval. Pravijo, da se je zopet odprla njegova rana, katero je dobil pri Guerrero, ko ga je zasedoval general Pershing.

Jeklena mreža odprta.
Rear-admiral N. B. Usher je naznanil, da so vrata jeklene mreže, strinja jo zahtevo.

Amsterdam, Nizozemsko, 27. februarja. — Kakor poroča neka brzojavka iz Berlina, je trideset Tirpitzovih pristašev zahtevalo, da se naj imenuje nov državni kancler. Socialisti so proti temu in celo več Tirpitzovih prijateljev se ne strinja jo zahtevo.

Prelom z Avstrijo.

Penfield na Dunaju se pripravlja na odhod. — Prelom je gotovo. — Avstrija in Nemčija.

Washington, D. C., 27. febr. — Ameriški poslanik na Dunaju je že pripravil vse potrebno, da zapusti Avstrijo. Ravno tako so pripravili tudi vsi ameriški konzuli, da odidejo, kakor hitro prejmejo obvestilo iz Washingtona.

Vlada Združenih držav je prepričana, da se prelom z Avstro-Ogrsko ne more več preprečiti in je vsled tega naročila svojemu poslaniku, da naj bo pripravljen, da bo mogel takoj odpotovati, ko bo odpoklican.

Ameriška vlada je tudi že naprosila špansko vlado, da prevzame ameriške poslaneke. Vse je tudi že pripravljeno, da se odpeljejo iz Avstro-Ogrske ameriški državljani.

Ko je Penfield prejel to obvestilo, je poslal državnemu departamentu kratek brzojav, kjer omenja, da bo morebiti Avstrija pustila v zadevi podmorskih čolnov. Ameriška vlada pa je prepričana, da se to ne bo zgodilo in n vsled tega poslala svojemu poslaniku nikakih novih navodil.

Državni departament je obvestil avstrijskega poslanika grofa Tarnowskega, ki je prišel v New York ravno na dan, ko je Nemčija na znanila, da prične z brezobzirnim bojevanjem s podmorskimi čolni da ne more izročiti predsedniku Wilsonu svojih poverljivih listin dokler ni rešena zadeva z Avstrijo. Nemčija in Avstrija želita še vedno, da se odvrne vojna z združenimi državami, toda Nemčije zahteva od svoje zaveznice Avstrije, da jo podpira v najvišji meri v njenem bojevanju s podmorskimi čolni.

Odhod ameriškega poslanika in konzulov ter ameriških podanikov iz Avstrije ne bo delal veliko težav kot odhod iz Nemčije. Poslanikov štab na Dunaju je mnogo manjši kot je pa bil v Berlinu. V Avstro-Ogrski je tudi samo 12 konzulov.

Zadnje uradno poročilo pravi, da je v Avstro-Ogrski nekaj sto ameriških državljanov; večina med njimi pa je bila v Ameriki naturalizirana. V Avstro-Ogrski se ne nahaja niti 50 rojenih Amerikancev, ki bodo v slučaju preloma hoteli iti iz Avstrije.

Penfield upa na spravo.

Berlin, Nemčija, 27. februarja. — Prekmorska agencija poroča, da se je ameriški poslanik na Dunaju Frederick C. Penfield, v nekem pogovoru zelo optimistično izrazil o odnosih med Avstro-Ogrsko in Združenimi državami.

Pravi, da je prijatelj Avstrije in da deluje na to, da se obdrže prijateljski odnosi med obema državama.

Z vsjo spoštljivostjo je govoril o avstrijskem zunanjem ministru grofu Czerninu in je slednji zatrdil, da ne misli, da bi nastale še kakšne izpremembe v odnosih med Nemčijo in Združenimi državami, temveč da ostanajo, kakor stoje sedaj.

Ponemoren vlak z invalidi.

London, Anglija, 27. februarja. — Vlak, v katerem se je vozilo 228 ruskih invalidov iz Nemčije skozi Švedsko, je pretekle noč skočil s tira med Gefle in Soderhamn na vedskem. 48 jih je bilo ubitih.

Pojasnilo.

Po pismih, ki nam prihajajo dan za danom od rojakov, posnemamo, da vlada med njimi splošno zanižanje, na kak način bi bilo mogoče si priskrbiti in zagotoviti avstrijske krone, namreč sedaj, dokler jim je cena še niska, in predno se povsaj popet do stare veljava.

Lahko rečemo, da jo ni slovenske naselbine v Ameriki, kjer bi se začelo ne raspravljalo o tem važnem vprašanju.

Več pojamil v tej zadevi daje mo na zahtevo.

Z raznih bojišč.

Francosko bojišče.

London, Anglija, 27. februarja. — Dosegli smo novih uspehov južno in severno od Anere. Ponoči smo zavzeli vas Le Barque. Danes smo zasedli Ligny in smo se ustanovili v zadnjih in severnih utrdbah v Puisseux.

Danes zjutraj smo vdrl v nemške zakope pri Lens, porušili smo sovražne utrdbe ter podstave za strojne puške. Drug večji uspeh so imele naše čete ponoči vzhodno od Armentieres, kjer so napredovale za pol milje. Zasedli smo tri črte sovražnih zakopov in smo porušili utrdbe.

Vjeli smo 17 vojakov ter uplenili eno strojno puško.

Artilejski boji so se nadaljevali na obeh straneh Somme.

Pariz, Francija, 27. februarja. — Jugovzhodno od Vailly smo vdrl v nemške zakope in smo se vrnili z jetniki.

Pri Vailly se je nemški protinapad izjalovil. Obstreljevali smo z velikim uspehom nemške utrdbe pri Malincourt in na hribu št. 304. V Vogezi smo vjeli nekoliko Nemcev; iz ostale fronte ni nikakih poročil.

Rumunska fronta.

Vrše se samo boji med poizvelovalnimi oddelki.

Kavkaška fronta.

Odbili smo turški napad severno od gorske ceste pri Sivassky. V zračnih bojih se je nek naš letalec trikrat bojeval z nemskim zrakoplovom, ki se je prikazal nad Dvinskem in ga je slednji prišil, da se je moral spustiti na zemljo za nemško bojno črto.

Berlin, Nemčija, 27. februarja. — Ker mraz ponehuje, postaje bojevanje vedno živahnejše.

Laško bojišče.

Rim, Italija, 27. februarja. — Artilerijski dvojni je bil zelo živahen vzhodno od Gorice. Več streljov je padlo v mesto. Ob Vrtojbi smo prepodili avstrijske oddelke, ki so se hoteli približati našim vrstam.

Na severnem pobočju sv. Marka so naši oddelki vdrl v avstrijske zakope, katere so porušili in vojaške prepodili.

Sovražni letalci so metali bombe na Valono (?) na Krasu. Nekaj oseb je bilo ranjenih.

Dunaj, Avstrija, 27. februarja. — Danes popoldne so se pričeli zopet živahni artilerijski boji ob obrežju in na nekaterih krajih na Tirolskem.

Pri Vrtojbi so naši vojaki vdrl v sovražne zakope in so Italijane skoro vse pobili, le nekaj se jih je predalo.

Boji ob Tigrisu.

Carigrad, Turčija, 27. febr. — Boji ob Tigrisu se nadaljujejo.

Na Sinajski fronti je sovražna kavalerija podpirana z artilerijo in šestimi strojnimi puškami naskočila naše prednje čete. Po trunem boju so se Angleži morali umakniti.

Demonstracije proti draginji.

V New Yorku se nadaljujejo demonstracije proti draginji.

Deputacija organiziranih delavcev, katerih je nad pol milijona, je šla k županu Mitchelu ter ga prosila, da odpomore neznanim razmeram v New Yorku. Objubil je, da bo vse storil, kar je v njegovi moči, da se bodo znižale cene živil.

Deputacija mu je povedala, da en morejo več zadržati ljudstva od nasilstva, ker so ljudje lačni. Ako se kmalu kaj ne ukrene, je pričakovati najhujšega. — Gospa Nixon je priznala, da sicer še ni lakote v prujem pomenu besede, da pa je hujše, s krutečim žledom pričakovati strašno pošast lakote in pomanjkanja kot pa lakote umirati.

Po mestu so nosile žene table z napis: "Zahtevamo usmiljenje in pravico za naše otroke, ki umirajo lakote"; "Hočemo kruha"; "Hočemo žbule, krompirja, pa tudi kokoši"; "Uncle Sam, zakaj hrani mrtolice; hrani rajše naše otroke!"

Kongres je needin.

Še ni podelil Wilsonu dovoljenja. Predloga odložena. — Wilson zahteva, da se oborože trgovski parniki. — Bojijo se, da bi prišlo do vojne z Nemčijo.

Washington, D. C., 27. febr. — Kongres je različnega mnenja, kar se tiče moči, katero bi imel kongres podeliti Wilsonu, da bi ščitil ameriško trgovino na morju. Mišljenja gredo tako narazen, da se odbor za zunanje zadeve po večurnem posvetovanju ni mogel zediniti in da se je predlog za postavitni načrt še opustil.

Tudi v senatu ni mišljenje vseh enako. Ko se je glasovalo o Wilsonovi zahtevi, da se mu podeli polnomoč, so glasovali štirje senatorji proti predlogi. Bojijo se namreč, da bi vojni hujšakci preveč uplivali na Wilsona, ako bi se mu dala neovirana pravica.

Predloga je bila danes vložena v senatu, toda morala se je odložiti za en dan vsled protipredloga senatorja La Follette. Skoro gotovo pride predloga jutri na vrsto Predloga, katero je sestavil Wilson, ima sledečo vsebino:

"Senat in poslanska zbornica Združenih držav, zbrana v kongresu, naj skleneta, da se pooblastijo poveljniki in moštvo vseh trgovskih ladij Združenih držav in ladje, ki so pod registrom Združenih držav, da se take ladje oborože in branijo proti nepostavnim napadom in predsedniku Združenih držav se tem potom podeli pravica, da preskrbi takim parnikom orožje na sprednjem in zadnjem koncu ter municijo in sredstva, da jih uporabijo in da se mu dovoli in podeli pravica, da uporabi taka sredstva in metode, katere smatra po svoji previdnosti za potrebne, da varuje take parnike in podanike Združenih držav v njihovi postavnosti in miroljubni trgovini na morju."

Nadalje zahteva predloga, da sme predsednik do prvega januarja 1918 izdati 100 milijonov dolarjev, da izpolni gori omenjene dolžbe. Predsednik sme po svojem prevdarsku odkazati vojnemu ministru 25 milijonov dolarjev, s katerim zneskom se naj zavaruje tovor in potniki.

Na novo so se pojavila znamenja za vojno, ker je bil potopljen parnik "Laconia" in ker se je vrnil Lansing s počitnic.

Po današnji kabinetsni seji je izjavil Lansing, da je "potop Laconie" jasen dokaz in da ni potrebna nobena preiskava. Ta izjava pomeni skoro toliko, kot da je potop tega parnika ono dejanje, katerega je Wilson pričakoval in katero bi nudilo dovolj vzroka, da bi bil predsednik opravičen, da napove Nemčiji vojno.

Senator Porter je stavil predlog, da naj bi se ne dovolilo, da se oborože parniki, ravno tako naj bi bilo tudi prepovedano parnikom voziti municijo in vojni kontribant. On trdi, da Združene države opustijo nevtralnost, kakor hitro oborožijo ameriške parnike v varstvo proti nemškim podmorskim čolnom.

Predsednik vstaja pri svoji prvotni zahtevi, da se mu podeli vsa moč, ne da bi bila na kak način omejena. In Porterju se je že namignilo, naj opusti opozicijo. Povedalo se mu je tudi, da ni Wilsonov namen oborožiti parnike, ki vozijo municijo. Porter je potem izjavil, da je za to, da se predloga v tem smislu spremeni; drugi pa so temu zopet nasprotovali in predloga ni bila še sprejeta. To pa se bo zgodilo danes.

Ako predsednik ne prejme dovoljenja do 4. marca, ko se ima raziti sedanj kongres, ne bo sklican izvanrednega zasedanja; povedal je v kongresu, da ima po ustavi popolno pravico in da kongres samo formalno odobri njegovo poslovanje. Zato se domneva, da bo Wilson tudi brez dovoljenja kongresa nadaljeval svojo politiko. — Edipo, kar se tiče kredita, ima odločiti kongres.

Potop parnika "Laconia".

PRI TORPEDACIJI ANGLEŠKEGA PARNIKA STA VTONILI DVE AMERIKANKI. — KONZUL FORST JE POSLAL DRŽAVNEMU DEPARTAMENTU NATAČNO POROČILO. — NEMŠKI PODMORSKI ČOLN JE IZSTRELIL DVOJE TORPEDOV. — REŠILNE LADJE SO DOSPELE SELE PO ŠESTIH URAH DO REŠILNIH ČOLNOV. — PARNIK JE VOZIL Z BRZINO OSEMNAJSTIH VOZLOV NA URO.

Washington, D. C., 27. februarja. — Ameriški konzul Frost v Queenstownu je poslal amerškemu državnemu departamentu natančno poročilo o potopu angleškega parnika "Laconia".

Med potniki sta se nahajali tudi Amerikanki gospa in gospodična Hoy iz Chicaga. Takoj po torpedaciji sta se rešili v rešilni čoln, pa sta kmalo zatem umrli vsled strahu in prestanega trpljenja. Umrli je tudi nek C. B. Ivett iz New Yorka, o katerem se sodi, da je bil ameriški državljani.

Frostova brzojavka vsebuje tudi sledeča pojasnila:

— Tukaj se je izkrcalo 267 potnikov, v Bantry pa 14. Na krovu se je nahajalo vsega skupaj 294 oseb. Trinajst jih pogrešajo. Pet jih je vtonilo, med njimi tudi dve Amerikanki.

Nemški podmorski čoln je izstrelil dvojce torpedov. Parnik je vozil s hitrostjo 17 do 18 vozlov na uro.

Takoj zatem so se stroji vstavili, in parnik se je uagnil na stran. Dvajset minut kasneje, ko so bili skoraj vsi ljudje v rešilni čolnih, je oddal podmorski čoln drugi torpedo, ki je zadel parnik ravno v sredo.

Parnik se je potopil 55 minut zatem, ko je bil oddan prvi torpedo. Kapitan je do zadnjega trenutka uporabljal brezični brzojav.

Neko poznejše poročilo konzula Frosta se glasi, da je bil Ivatts Anglež, dočim pravi neko drugo poročilo, da je bil ameriški državljani.

Gospa Hoy in njena hči so bili prišli na obisk v Združene države.

Predno so dobili rešilni čolni pomoč, je prešlo skoraj šest ur.

Tukaj je vse prepričano, da bo dal potop parnika "Laconia" povod novim zapletlajem.

Predsednik Wilson ne bo toliko časa ničesar ukrenil, dokler mu ne bo dal kongres polnomoči.

DELOVANJE NEMŠKIH PODMORSKIH ČOLNOV.

Izza prvega februarja so potopili nemški podmorski čolni 183 parnikov.

Vsega skupaj je bilo potopljenih 456,817 ton.

Včeraj so bili potopljeni sledeči:

parniki:	ton:
"Titonia", angleški,	4,445
"Lamentin", francoski,	3,780
"Aries", angleški,	3,071
"Normanna", norveški,	2,900
"H. Croasdel", angleški,	151
"Sea Gull", angleški,	144

Včeraj je bilo potopljenih 14,491 ton.

Prej je bilo potopljenih 442,326 ton.

Skupaj izza 1. februarja 456,817 ton.

Potopljeni parniki so bili: 2 ameriška, 51 nevtralnih, 110 angleških, 20 drugih bojujočih se držav.

Pošiljatelj denarja.

Denar se še vedno lahko pošilja v staro domovino, dokler ne bo vojna napovedana, toda sprejemajo ga le pod pogojem, da se valed vojne v Evropi mogoče izplača s zamudo, ali pa povrne.

Priporočamo pa pošiljati po brezličnem brzojavu, ker take pošiljave ne morejo vstaviti.

Parniki namreč le poredko vzamejo avstrijsko in nemško pošto, lahko se pa tudi zgodi, da bodo vse prometne potpolnoma vstavili. Po brezličnem brzojavu se samore poslati le okroglo sveske po sto, na primer 100, 200, 300, 400, 500, 600 in tako dalje do deset tisoč kron. Za brzojavne stroške je najboljša, da se nam pošlje \$4 za vsak naslov; ako bode taj preveč ali premalo, bomo poslali nazaj, ostrooma pisali na primanjkljaj. Z avtom na sodenje razmer, ko se veljava denarja večkrat izpremeni, bomo od sedaj naprej do preklica, ako se bode cena kronam zvišala, medtem ko je denar na potu do nas, letega zadržali, ter s pošiljateljem stopili pismeno v depozit.

Denar po svlačni ceni bomo le tedaj odpisali takoj naprej, ako bo pošiljatelj izrecno zahteval, da naj se denar odpisuje tudi v slučaju, ako se cena kronam zviša.

Kdor želi, da se izplačilo izvrši po brezličnem brzojavu, naj pripomni na denarni nakaznici "pošlje naj se brzojavno".

K:	40.00.....	5.15	K:	400.00.....	50.00
K:	50.00.....	6.40	K:	500.00.....	62.50
K:	60.00.....	7.65	K:	600.00.....	75.00
K:	70.00.....	8.90	K:	700.00.....	87.50
K:	80.00.....	10.15	K:	800.00.....	100.00
K:	90.00.....	11.40	K:	900.00.....	112.50
K:	100.00.....	12.65	K:	1000.00.....	125.00

TVØRKA FRANK SÆKER.

TVRDKA FRANK SAKSER.

New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by
SLOVENIAN PUBLISHING CO.
(a corporation.)
FRANK SAKNER, president;
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation
and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhat-
tan, New York City, N. Y.

Za celo leto volja list za Ameriko
In Canada \$3.50
Za pol leta 2.00
Za četrt leta 1.00
Za celo leto za mesto New York 3.00
Za četrt leta za mesto New York 1.50
Za izmenjavo za celo leto 6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz
vremeničnega in prazničnega.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued every day except Sundays and
Holidays.

Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopisni list podpis in osebnosti se ne
priobčujejo.

Denar naj se blagovito pošilja po
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje biva-
lišče naznači, da hitreje najdemo
naslovnika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Telefon: 4087 Cortlandt.

MADE IN AMERICA
REGISTERED LABEL

IZBORNEN SVET.

Prejšnji teden se je vršila v po-
slanski zbornici velika debata, na
kakšen način bi bilo mogoče od-
praviti dragojstvo.

Nekateri poslanci so zahtevali,
naj se dodeli \$400,000 za preiska-
vo vzrokov sedanje dragojstvo.

Poslanec Fitzgerald iz New Yorka
je rekel, da bi bila to velika
neumnost, ker bi trajala tako pre-
iskava najmanj osem mesecev. —

Zgrajal se je nad Anglijo, ki moti
ameriški trgovino, ter zahteval
da naj vlada prepove izvoz.

Poslanec Meyer London je rekel,
da je edina odpora proti
dragojstvu, če vlada sama nakupi
živila ter jih potem po zmernih
cenah prodaja ljudem.

Zelo značilni so sledeči stavki
njegovega govora:

Sedanji položaj je sila jasno po-
kazal, da sta brez moči administra-
cija in narodna zakonodaja. De-
mokrat je čisto brez moči, če se
znajda pred resnim gospodarskim
problemom, ravnotako tudi repu-
blikanski zakonodajec.

Jaz nočem imeti nikakega poli-
tičnega govora.

Rečem pa samo toliko, da bi bila
cela zadeva takoj rešena, če bi ime-
li v kongresu dvajset tvarišev so-
cijalistov. Ravno v tem slučaju b
vam pokazal, kaj se pravi praktič-
no delati.

Pravijo, da manjka hrane, pravi-
jo, da manjka prometnih sred-
stev. Meni pa se zdi, da manjka
samo razuma in čisto navad-
nega razumevanja gospodarske
postave.

Iz Washingtona.

Predsednik Wilson je imel v
kongresu zelo značilen govor gle-
de sedanje situacije.

Naprosil je kongres, naj mu da
polno moč, da bi mogel v slučaju
potrebe samovoljno ukreniti, kar
bo deželi v korist. Določil je, da
naj bodo vsi ameriški parniki, ka-
teri plujejo med evropskimi in a
meriški pristanišči oboroženi da
se zamorejo braniti pred nem-
škimi podmorskimi čolni.

Amerika je zdaj še vedno nev-
tralna, toda to je tako zvana obo-
rožena nevtralnost.

Od oborožene nevtralnosti do
vojne je pa komaj korak. Nikdi
ne ve, kaj namerava Wilson.

Da se brani vojne, je jasno po-
vedal v svojem govoru, enako jas-
no je pa tudi izjavil, da se zgraža
nad brezobzirnim potapljanjem la-
dij.

Oborožena nevtralnost bo hud
poper za Nemce.

Nemška vlada ni zdaj niti en-
krat odkrito povedala, kakšno raz-
merje vlada med njo in Združenji
mi državami.

Wilson je že večkrat vprašal
toda dobil je odgovor, ki ni bil ne
krop ne voda.

Zdaj je pa napočil čas, ko bo
morala Nemčija povedati, če hoče
vojno ali ne.

Ako jo hoče, bo potopila par-

ameriških parnikov, če je pa ne
mara, bo ameriške parnike re-
spektirala in varovala življenje
ameriških državljanov.

Mogoče bomo že v enem tednu
natančno vedeli, pri čem smo.

Izolacija Grške.

Koncem januarja je dospelo iz
Aten v New York zelo značilno po-
ročilo o razmerah na Grškem.

Poročilo pravi, da v naslednjem:
Blokada grških pristanišč, ki so
jo uvedli zavezniški dne 8. decem-
bra lanskega leta, traja še zdaj.

Dne 25. januarja je odplul izza o-
nega časa prvi parnik v Ameriko.
Na krov so smeli samo pristati
Venizelos in druge osebe, ki so
dobile od angleške oblasti potreb-
no dovoljenje.

Pristaši grške vlade se niso sme-
li vkrcati. Še celo Amerikanci so
se morali najprej obrniti do svo-
jega poslanika, predno so jih za-
vezniške oblasti pustile na krov.

Povedati moramo, da je dobil vsak
ameriški državljan dovoljenje za
pot.

Razen italjskih ladij, ki pa le
poredko prihajajo, ni dovoljeno
nobeni ladji dospeti v kako grško
pristanišče ter izkrcati živila ozi-
roma druge potrebščine. Ladje na-
polnjene z žitom, ki so bile dospe-
le v Pirej in so tam sedem tednov
čakale, so dobile povelje odpluti
v Solun ter tam izkrcati svoj to-
var. Da so ga bili deležni samo Ve-
nizelosi in zavezniški, ni treba so-
raj omenjati.

Cena raznim potrebščinam je na
Grškem strahovito narasla. Neka-
tere stvari so se podražile do 500
odstotkov. Banke nočejo spreje-
mati menie za tuje dežele, ker jih
zastran pomanjkljivosti poštinih
zvez ne morejo vnovčiti.

Blokada je bila oficijelno raz-
glašena 8. decembra, praktično pa
obstoja že iz 1. decembra. Grška
vlada je bila prepričana, da bi
imela za dvajset dni dovolj živil
ter da ji bo mogoče med tem časom
dobiti vsa sredstva s pomočjo ko-
jih bi lahko ugodila vsem zavezni-
skim zahtevam.

Krušne karte so bile na Grškem
uvedene šele 20. decembra. Teda-
j je bilo določeno, koliko moke
sme vsakdo potrebovati in koliko
drujih živil.

Zavezniški so šele 8. decembra po-
vedali, pod kakšnimi pogoji bi
opustili blokado. Med tem časom
je bila grška vlada prisiljena iz-
dajati nakaznice za sladkor in za
crompir. Da bi se prihranilo nekaj
premoaga, so dobili lastniki restau-
racij povelje, zapirati svoje lokale
ob desetih zvečer. Trgovine je bi-
o treba zapreti ob šestih zvečer.

Ponoči ni nobena električna svet-
ilka razsvetljevala atenskih ulic.

Ker je bil mraz koncem lanske-
ga leta izvanredno hitro nastopil,
so morali posebno revnejši sloji
celo veliko trpeti. Večji del prebi-
valstva je bil skoraj čisto brez za-
suliha, ker je počivalo parobrod-
stvo in ker se ni nobene stvari ni
ti importiralo niti eksportiralo.

Ministrski predsednik in kralj
sta dobila iz vseh strani dežel na
kupe prošenj za takojšnjo pomoč.

Kralj je dal slednjič povelje po-
sekati svoj gozd v Tartoi, tako da
so imeli že vsaj najrevnejši sloji
nekaj drv na razpolago.

Teden kasneje, ko je prevzela
vlada kontrolo nad živili, je bila
zdana zapoved, da se mora mešati
med pšenico moko tudi turšično
noko, ječmenovo in otrobe. Že
sredi meseca decembra so bolni-
kom po bolnišnicah poslabšali hra-
no, in slednjič je bila vlada pris-
jena zapleniti vse žito privatnih
trgovcev.

9. decembra je poslala grška vla-
da vsem nevtralnimi državam for-
nelen protest proti blokadi. Ker
to 12. decembra zavezniški se niso
formulirali svojih predlogov, je
grška vlada znova protestirala. O
sebnosti tega protesta se je le malo
zvedelo, ker zavezniški kontrolir-
ajo ves poštni in brozjavni pro-
met.

Kljub te razmeram je pa vladal
v Atenah precejšen mir. — Samo
stradajoče ženske s svojimi otroci
so hodile po cestah in zastoj pro-
sile pomoči.

Vse orožje, ki so ga dobili rezerv-
isti na razpolago 30. novembra,
se je moralo vrniti vojaškim obla-
stim ter spraviti v Morejo.

Kralj Konstantin je osebno govo-
ril z voditelji rezervistov in jih
osvojil, naj razpuste čete prosto-
ločev. Voditelji so ugodili nje-
rovi prošnji ter se vrnili domov.

Z otoka Krfa poročajo, da ni tam
nobene grškega vojske. Vse je
moralo oditi na Morejo.

Umevno je, da se Grki strahovi-
to jeze na to kontrolo. Nikakor
jim namreč ne gre v glavo, kako
pridejo tuji do tega, da se vme-
šujejo v njihove notranje zadeve.

23. januarja je prišla k kralju
Konstantinu delegacija takozvane
lige rezervistov (veteranov zad-
njih dveh balkanskih vojn) in po-
vedala kralju, da so prebivalci Te-
salije oddali na njegovo povelje
vse orožje ter da bo kralj odgo-
voren, če se Tesalija ne bo mogla
braniti pred morebitnimi napadi
ustavcev.

Kralj je rekel delegatom:
Z vsem, kar ste govorili glede
moje odgovornosti, se popolnoma
strinjam. Morda ste proti meni,
morda ste zame. Ako ste proti me-
ni, pridružite se solunskim revo-
lucionarjem. Če ste pa z menoj, mi
zapajte in mi dovolite, da delam
zaena z Vami. Delajte z menoj, da
obvarujemo Grško propada!

Dopis.

Standardville, Utah. — Nasel-
bina leži v skalnati soteski, ki je
polna duplin, v katerih čivkajo
zazne ptice; črno in belo pisane
rake se oglašajo s svojim hripa-
vim "krej, krej". To je še nova
naselbina z nekaterimi kompanij-
skimi hišami in eno prodajalno.
Poleg teh je več platnenih koč, ki
so podobne kakemu vojnemu ta-
borišču. Delajo v premogovirih.
Premog je visok do 18 čevljev.
Zaslugek je deloma dober; seveda
je odvisen od prostora in delava-
a. Delo se lahko dobi, le stan-
ovanja ni mogoče dobiti. Naši ro-
jaki, katerih je kakih 30, stanu-
jejo v začasnih kočah. V bližini
ta dve gostilni, ki skrbita, da
našim ljudem ni žeja. Pač pa
betajo, da bo Utah kmalu suha.
— M. P.

Po zimi...

Vzrok bitki v Karpatih mora
na pravi način iskati v dogodkih,
ki so v zvezi z bitko pri Limanovi.

Pa bitka je bila naprjena proti
Krakovu. Ali čeprav sta bili ti dve
magi veliki, bi komaj mogli ime-
ti oni veliki učinek, ki je določil
pot nadaljnjemu razvoju boja na
Rusko-Poljskem in v srednji Ga-
liciji, namreč umikanje ruske fron-
te, da se ni občutila druga akci-
ja, ki se je takrat zelo uspešno za-
čela.

Tedaj so bili Rusi popolni gospo-
darji Karpatov. Imeli so v svojih
oklah ne samo Bukovino, ampak
so v svoji težki pesti držali tudi
se karpatske prelaze; skozi pre-
laz Dukla so celo precej globoko
vdrli na ogrska tla; napredovali
so do Bartfe in Homone. Takrat se
je istočasno z bitko pri Limanovi,
pričela ofenziva Boroevičeve ar-
nade ter pomikala našo fronto do
cotine Krosno—Jaslo. To se je
godilo takrat, ko se je Krain-
valdova divizija, k ijej pripadala
Boroevičeva armada, toliko pribli-
žala Przemyslu, da je bilo samo še
prašanje najkrajšega časa njena
družitev s Tamassijevo divizijo,
ki je vdrila iz trdnjave.

Ravno takrat je tudi vojna sku-
pina Pflanzera-Baltinova vdrila v
Bukovino, zopet osvojila to kro-
nino in napravila Rusom mnogo
skrbi v jugovzhodni Galiciji. Celi
ruski bok je bil ogrožen, ker mu
je pretela nevarnost, da ga zdrobe
naše čete.

Iz te nevarnosti so si Rusi po-
magnali na zelo strateški način. U-
maknili so svojo fronto na Ruskem
Poljskem in v zahodni Galiciji na
ugodno obrambo ozemlje Bzure,
Ravke, Nide, Dunajca in Biale ter
so si tako ustvarili naravno of-
enzivno linijo, da so mogli mirno
od tu poslati večje mase čet v o-
jačenje svojega levega krila, ka-
teremu je pretela nevarnost. Sedaj
se jasno vidi, v kakšni zvezi je
karpatska bitka z umikanjem Ru-
sov na desnem krilu in v centru-
mu, to je na Ruskem Poljskem in
v zahodni Galiciji.

S hitro razvrstitvijo čet se je
posrečilo ruski vojni upravi, da je
zbrala v Galiciji take sile, da je
pred to premočjo morala Boroevi-
čeva armada opustiti uspehe, ki
jih je že izvojevala, a tudi vojna
skupina Pflanzera-Baltinova se je
morala vrniti na karpatske višine.
Sedaj se je pričela prva ruska pro-
tofenzija, ki je s ponovnimi napadi
takó dolgo prodirala, dokler ni
bilo vsi karpatski prelazi zopet
v ruskih rokah.

S smelim naokrogom koncem de-
cembra smo zopet prišli v posest
ukolkega prelaza, ali par dni pos-

neje nam ga je zopet vzel sovraž-
nik, ki je tudi na jugu prelaza Du-
kle vnovič udrl na Ogrsko.

Dva vzroka sta bila, vsled kate-
rih se je odločilo avstro-ogrsko in
nemško vojno vodstvo, da se tekem
zime iztrga Rusom njihove poste-
janke v Karpatih in z največjo
energijsko udari preko pogorja na
krilo sovražnika in njegove spoj-
ne črte: 1. važnost, ki so jo Rusi
dajali ravno obrambi svojega le-
vega krila, in 2. težave, na katere
je naletel napad v fronti. Pri tem
je pa še treba vzeti v poštev, da
je bilo upanje, ako bi se operacije
srečno izvršile, da bi se tako osvo-
bodil Przemysl, v katerem je po-
sadka že pričela čutiti pomanjka-
nie živeža.

Sedaj je bilo treba tako zbrati
čete za to novo ofenzivo, da ne bi
Rusi predčasno izvedeli za to.

To se je tudi posrečilo. Na Ogr-
skem se je ponesežila špijonaža, ki
so jo Rusi organizirali, a na drugi
strani so železnice brez napake de-
lovale in prevalele čete, v prvi vr-
sti koiško-odberška železnica,
tako da so bili Rusi popolnoma iz-
nenadeni, ko so se zavezniški na-
enkrat pojavili v Karpatih.

Da se ojačijo naše čete, poseb-
no med užoškim prelazom in pre-
lazom Jablonica, se je uvrstila no-
va skupina, ki so jo tvorile pod
imenom "nemška južna vojska"
nemške in avstro-ogrsko čete. Voj-
na skupina Pflanzera-Baltinova, ki
se je ravnotako ojačila, je s tem
dobila krajšo fronto, ker se je se-
daj razprestirala namesto od pre-
laza Jablonice pa do rumunske
meje, tako da se je znatno pove-
šala njena napadalna sila.

Sredi zime se je pričela splošna
ofenziva, katere glavne smeri so
šle za Boroevičovo armado z ene
strani z desnim krilom čez prelaza
Lupkov in Užok v prostor Sanok-
Sambor, za Nemce v Strij, a za
Pflanzera-Baltina v Stanislavov, do-
čim je desno krilo te skupine do-
bilo nalogo, očistiti Bukovino.

Ali kakor že večkrat, tako je
tudi sedaj priskočilo vreme Itusom
na pomoč. V celcem mesecu janua-
rju je bilo milo vreme, ki je na-
znanjalo prihod spomladi. Kakor
hitro so se pa podale na pot poiz-
vedovalne čete naše karpatske voj-
ske, je pritisnila zima v pogorju
z nečuvno silo. En, dva metra de-
bela je zapadel sneg na strmih ce-
stah, glavne komunikacije so bi-
le komaj prehodne, a stranska po-
ta sploh neprehodna. V takem o-
zemlju je tudi poletni nemogoče u-
dariti na sovražnika v frontalnem
napadu, ki je imel dovolj časa, da
si za brambo izbere najpovoljnije-
še postojanke; treba ga obiti, prit-
i za hrbet in v bok in ga izgnati iz
njegovih postojank, ali koliko truda
in časa zahtevajo take opera-
cije!

Našim se je sicer posrečilo, da so
z večine prelazov pregnali Ruse
daleč v Galicijo ali medtem so
pričele delovati poljske in galicijske
železnice, katere so vozile ojače-
nja na ogroženi levi bok.

Pri Varšavi in Lvovu so imeli
Rusi pripravljene ogromne rezerve,
katere so mogli po potrebi po-
slati na vse strani.

Njihove sile v fronti štejejo
povprečno dva milijona pušk, ki se
na ta način morejo povečati. Pri
tem imajo — to treba pri tej prilo-
žnosti takoj poudariti — zelo do-
bro metodo, kako izpolnjevajo vrzeli
v posameznih formacijah. Po čisto
kratki izobrazbi v domovi
ni dovažajo dopolnilno moštvo ta-
koj k svojim četam na fronto, kjer
se nahajajo skoro neposredno za
bojno črto. Tu se nadaljuje vež-
banje, ali kakor hitro se razredijo
vrste polka, se izpolnijo čez par
ur iz nadomestnih formacij, ki sto-
je za fronto. Tako vozijo Rusi čisto
malo izobraženo moštvo na
fronto, ali zato imajo prednost, da
se njihovi oddelki morejo vedno
vzdržati na gotovi višini, kar se
tudi šteje.

Pričela se torej prihajati ruska
ojačenja.

Kljub temu se je mogla naša of-
enziva pohvaliti s sledočim rezul-
tatom: Na desnem krilu je vojna
skupina Pflanzera-Baltin zopet o-
svojila Bukovino tja do Pruta ter
napredovala daleč čez črto Nad-
vorna—Kolomeja, dočim so Nemci
v središču, a na levem krilu Bo-
roevičeva armada vrgli Ruse s
karpatskih grednov na prelaz
Duklo, pa se ustalili na severnem
pobočju pogorja, torej že na gali-
cijskih tleh.

V kotlini Dukle so Rusi izgubili
se prelaze razen samega prelaza
Dukla, kjer so se znali vzdržati
na višinah, ki leže na jugu prela-
za Dukla, kjer so se znali vzdržati
na višinah, ki leže na jugu prela-
za, vse te uspehe smo izvojevali

kljub debelemu snegu, ki je zapa-
del v Karpatih.

Železna disciplina, čvrsta volja
in zaupanje naših in nemških čet
v zmago so premagale tudi nepri-
jateljstvo neugodne vreme.

Komaj se je zboljšalo vreme, so
pričeli Rusi vnovič z besnimi proti-
napadi poizkušati, da bi zopet o-
svojili izgubljeno ozemlje.

Biti so ne samo odbiti, ampak
smo mi kljub sorazmernu odporu
pridobivali na ozemlju, tako da se
koncem februarja zopet prične-
na nova ofenziva, posebno v sre-
dišču karpatske fronte, v ozemlju
nasproti Lisku, kje smo v ljutih
bojih napredovali na cesti Cisna-
Baligrod.

Razna poročila.

Nemcem sovražni "Telegraaf" v
Amsterdamu je pisal:

Moralno je padec rumunskega
glavnega mesta velik udarec in
znaga osrednjim velesilam, kar se ne
more tajiti. "Tid" piše: V Rumu-
niji gre strašno hitro naprej, v
srednji velesili dejansko operira
takšno s svojimi tremi armada-
mi. "Telegraaf" se izjava: Uspeh
v Rumuniji je podrejen važnosti.
Glavno bojišče je prekoslej za-
hodno bojišče; a za moralen in
materijalen odpor osrednjih vele-
sil so dogodki v Rumuniji velike
važnosti. Zdaj se osrednji velesili
enbosta zadovoljili s skromnimi
mirovnimi pogoji; sporazum bo
prisiljen, da bo iskal odločitve z
orožjem.

Sviciarski polkovnik Stegemann
piše v "Bundu" o položaju: Ru-
si in Rumuni so prepustili Buka-
reš osrednjima velesilam. Padel
je vsled velikopoteznega, z obu-
dovanja vredno gibčnostjo in z
brezmejno odločnostjo izvajane
vojne načrta. Rumuni velikih
protigibanj niso opustili. Storili
so vse, da so se posluževali ugod-
nosti notranje črte. Taktično pa
niso bili dovolj trdni, prenelo
so imeli tudi topov, da bi bili mo-
gli uspeti nasproti genialno voden-
emu sovražniku, ki se je stoletno
omejil na vseh bojnih črtah na ob-
rambo, da na novem odločilnem
bojišču prične zapovedovati. Naj-
hujše je bilo za Rumune, ker so se
vojskovali na napadenem temelju
in so morali e po prvih potezih iz-
gubiti iniciativo. Rumuni prepu-
šajo znakovitim armadam glav-
no mesto in z njim največji vre-
tce sile svoje dežele.

Padec Bukarešte je nepreračun-
ljive politične dalekosežnosti in
spada med najnevarnejše vojne
pohode osrednjih velesil. Izgube
rumunske armade so bile zelo ve-
like, da 40 odstotkov. Te vrzeli bo-
do komaj izpolnili v ozemljih,
ki jamčijo osrednjim silam, da la-
ko še več let nadaljujejo vojno.

30 minut zopora za umor.

Trgovec E. L. Calhoun, ki je u-
moril Green Columbusa, obsojen
je bil na — 30 minut zopora, ka-
tereja je takoj obsedel.

Calhoun umoril je Columbusa,
ker je slednji napadel in hotel o-
nečastiti njegovo hišo.

Poroča ga je priporočila v po-
milosčenju, nakar ga je sodnik ob-
sodil v 30 minut zopora, katereja
je Calhoun takoj nastopil in od-
sedel.

Gerard posvarjen.

Corruza, Španija, 27. februarja.

Danes se je izvedelo, da je neka
visoka nemška oseba posvarjala
pred odhodom ameriškega posla-
nika Gerarda, da naj ne gre v A-
meriko skozi Špansko.

Danes bo odpotoval iz Španke
na parniku "Infanta Isabella".

Edison ostane doma.

Ker je položaj zelo kritičen, je
Thomas A. Edison odložil svoje
potovanje v Florido. To je sedaj
prvi slučaj, da je v zadnjih letih
odložil svoje letno potovanje.

Edison je član Naval Consult-
ing Board in dela vsak dan 20 ur
v svojem laboratoriju v West O-
range in v posebnem laboratoriju
of the Essex County Park Com-
mission v Eagle Rock.

Eksplozija v Franciji.

Pariz, Francija, 27. februarja. —

"Frankfurter Zeitung" pravi, da
je prejela od privatne strani iz
Francoske poročilo, da se je dogo-
dila 2. februarja v nekem skladi-
šču velika eksplozija, pri kateri je
izgubilo življenje več kot 200 o-
seb, 700 pa je bilo ranjenih. Po
tem poročilu je bilo uničeno mu-
nicije več kot 80 tisoč ton.

SREČNE MATERE.

AKO JE V HIŠI DOBRO ZDRAVJE, JE CELA
DRUŽINA VESELA.

FATHER MOLLINGER-JEVA ZDRAVILA.

**EN VELIK VZROK JE, DA MORATE RESNO PREMISLITI O TEH
NAJBOLJŠIH ZDRAVILIH SVETA.**

Pred enim mesecem smo javili,
da se Father Mollinger-eve zdra-
vila kupi potom pošte; da recepte,
ki jih je napisal dober duhovno
zdravnik za časa 40 let skušnje
med bolniki zapadne Pennsylvani-
je, zamorete preskrbeti na svo-
jem poštne uradu. Vse kar ho-
čemo, je, da zahtevate eno izmed
29 mojsterskih zdravil ki jih je
rabil za različne bolezni.

Bilo jih je na stotine, ki so pi-
sali takji, ki so prvi slisali to no-
vico. Ti so danes zadovoljni mo-
je in žene. Zdobili so veselo zdravje
in lahko opravljajo moška in žen-
ska

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.

Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.

JOHN VAROGA, 6126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.

JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.

MAT. POGORELEC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni odbor:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

FRANK SKRABEC, Stk. Yda. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.

FRANK KOČEVAR, Box 386, G. Ibert, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse priporočbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode odzvalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Naročnino na Glasilo Jugoslovenske Katoliške Jednote se sprejema le URADNIM POTOM.

To se pravi:

— Noben član nam ne more poslati pristojbine za Glasilo, sam, niti potom našega zastopnika, niti potom odbornika tega ali onega društva J. S. K. J.

Vsak prispevek za Glasilo mora biti poslan potom društvenega odbora oziroma potom glavnega odbora Jugoslovenske Kat. Jednote.

To naj vpoštevajo tudi oni, ki so naročniki Glas Naroda in ki hočejo imeti razen Glasila še ostale številke za \$2.50 na leto.

Vpoštevajo se bode naročila, sprejeta oziroma poslana potom društvenih uradov.

Uredništvo.

Težavna pot.

Naša stotinja je imela smolo v Karpatih. Naslednji dan sem moral iti z praporščakom Rauterjem in 40 možmi nazaj v dolino pomagat, da se spravi na vrh gorsko topništvo.

V dolino smo prišli hitro in brez truda, ker smo se večinoma peljali po hrbtu. Ko pridemo dol, najdemo mule do trebuha v snegu in vse onemogle. Uboge živali so kar ječale in nas tako milo gledale, kakor bi prosile usmiljenja in pomoči. Kaj storiti? Naši fantje se hitro odločijo, pogledajo se in pravijo: "Pograbimo in nesimo smi!"

Eden se dostavi: "Se mulo ne sem, če je treba!" Hitro smo raztovorili živali; 115 kg težko topovo cev smo s trtami in vrvmi privezali na majhne sani, ravno tako podstavke za top; kolesa topovskega voza in druge potrebščine so si pa fantje naložili na svoja železna pleča — pa hajd v gor! Seveda ta pot ni bila šala, in marsikaka krepka se je izvil iz ust zdaj temu, zdaj onemu, ko se mu je izpodrsnilo in je s svojimi tvorom telebnil na tla. Pa končno smo le srečno dospeli na vrh, čeprav od smrti utrujeni in lačni.

Ko smo si nekoliko oddahnili in si privezali dušo z menažo, smo polegali po smrekovih vejah in sladko zaspali.

Drugi dan smo se zbudili okrepčani in dobre volje. Menili smo, da si bomo po zadnjih naporih lahko privoščili par dni počitka. Toda že je praporščak Vedence prinesel obvestilo, da je sovražnik blizu.

Bataljon je moral takoj v dolino, le od vsake stotnije je ostal oddelek mož za stražo topništva, dokler ne dospe 2. bataljon.

Medtem ko smo čakali, sem si ogledoval okolico. Poleti mora biti to krasno, sem si mislil, a sedaj mi ni ravno ugajalo. Višina Sibura je 1426 metrov visoka, so sednja Bistra je pa še malo višja. 2. bataljon je dospel.

Pripravljeni smo se na težavno pot pod poveljstvom poročnika Šiškarja. Ravno tisti junaki, ki so prejšnji dan privlekli topove na hrib, so si morali tudi danes natovoriti težko breme gorske artilerije in nesti na svojih ramah, kar drugače nosijo mule. Kar so naši fantje prestali na tej poti, je nepopisano. Samo železna natura zmore kaj takega.

Do kraja izdelani in izmučeni smo popolnoma dospeli k stotnji, ki je bila pokonec, ker so imeli stražo. Ob 1. uri sem se nekoliko vlegel, a zaspati nisem mogel, ker sem bil preutrujen. Končno smo se vsi pomirili. A komaj nas je usmilil spanec, že nas je prebudil alarm. Planili smo na noge in ne kaj časa kakor brez glave skakali drug krog drugega. No, omotica nas je kmalu minila, in v nekaj minutah smo bili pripravljeni na odhod.

Bernstorff odpotuje danes iz Halifaxa.

Parnik "Frederick VIII." na katerem se nahaja odpoklicani nemški poslanik Bernstorff in nemški konzul, je danes odplul iz Halifaxa.

V Halifaxu se je nahajal od 16. februarja. — Vsem, ki se vozijo z Bernstorffom v Nemčijo, so angleške oblasti potrgale gumijeve pete, ker je gumij vojni kontraband.

Za slovenske reveže v stari domovini.

New York, N. Y. Po \$10: Rodbina Benedik in A. & A. Skulj; rodbina Ausenik \$5; po \$3: rodbina Hude in Oto Pezdur. Skupaj \$31. Vsi gori imenovani so darovali namesto venca gospej Sakser. Clarksburg, W. Va. Ignacij Sedej \$2.

Ridgewood, N. Y. Terezija Jerko \$1.

Skupaj \$3. Namesto venca \$31. Poprej izkazanih \$92.60. Do sedaj nabrani pri Glasu Narodnem \$126.80.

Zaobljuba.

— POVEST —

Hrvatski spisatelj Ferdinand Bečić.

(Nadaljevanje).

XVIII.

Pri vsem tem, da je solnce hudo žgalo, se je Ivan vendar sprehajal po ulici Canebiere in pogledoval na okna Duboisove hiše z veliko nestrpnostjo. Slučajno je izvedel, da so prišli zaželeni popotniki: sinovi in zato se je hitro preoblekel v čeno obleko ter teklen pred hišo svoje drage, da bi vsaj od daleč zagledal svoje solnce. V silo je pozabil dolg nož, kateri je že dolgo hranil pod slamninkom svoje postelje.

Bil je ves blede, a sree mu je tolklo, kakor da hoče skočiti iz prsi. Napel pečen od solne vročine se postavi v senco nasprotne hiše ter gleda v okna prvega nadstropja. Kar se odpro vrata nad hodnikom, a na njem se pokaze Marica, nekoliko debela, a vendar tako lepa, kakor jasen poletni dan.

Ivanu se zavrtje uvožgani v glavi, a v srečo ga speče velika, nepopisna bol. Slušal je le od drugih, kako je bila lepa o poroki, no, ko se mu pokaže zdaj privrkat v drugi obleki iz modre svile, presegala je njena lepota vso njegovo domišljijo. Napada ga neka slabost, strese se ter priloži na zid, da ne pade. V tem ga Marica kakor slučajno zagleda, zaploska z rokama in zakliče z veseljem: "Ivan, ali si ti?"

Kmalu priteče Dubois in, ko mu ga ona pokaže, zakliče on veselo: "Ali je mogoče, da je to moj rešitelj? No, pojdite gori, gospod moj!"

Ivanu se je zdelo, da sanja. Stal je kot kamen, gledal proti oknu, kakor ne bi vedel, kaj se godi okoli njega.

Nekdo ga strese po ramenu. Bil je Borić.

"Dobrodošel, Ivan!" reče in se prijazno smeje.

"Hodi, Marica in njen soprog sta mi rekla, da naj te hitro sprejmem gori!"

"Jaz, da grem gori — jaz?" vpraša Ivan, upiraje kazalec v prsi.

"Kako bi jaz mogel — kaj ne veste, da —"

"Ah, ba, ba, jaz ne vem nič kakor to, da te gori komaj pričakujejo!" reče Borić in ga vleče za rame.

No, pred hišo se mu Ivan zopet iztrga in vpraša: "Ali me pa res kličejo, ali se z menoj samo šalijo?"

"No, ne bodi bedak, Ivan!" reče hitro Borić, ulovivši ga zopet za roko; "kaj bi se oni s teboj norčevali, ker so ti dolžni toliko hvalečnosti. Torej pojd, da jih ne razžališ s svojim obetavanjem!"

Ivan stisne ustni, priklima nekolikokrat z glavo ter se prepusti Boriću, da ga vede po kamenitih stopnicah.

Na hodniku prvega nadstropja prileti jima naproti Marica in ko zagleda Ivana, skače in vriska od veselja. Udari ga nekolikokrat z obema rokama po licu, prime ga za obe roki, mahne z njima na desno in levo, kakor da hoče z njim plesati, ter reče z veseljem: "Da si nam dobrodošel, Ivan! Oh, da bi vedel, kako nam je ljubo, da si tukaj, posebno se meni, ker bom imela tako enega rojaka več v Marsilju! — Ali ostanesh dolgo časa tukaj? — Oh, ostani za vedno tu! — Moj soprog je tako dober in plemenit — pravi angel, da — a ljubi me, da me že sree boli od prevleke njegove ljubezni, in radi mene stori zate vse, kar le hočeš, pa boš pri nas bolj srečen in zadovoljen, nego kjerkoli na svetu. No, pojd, notri, ker on te komaj čaka!"

Nato ga pelje v krasno urejen poletni salon.

Tu mu priteče naproti Dubois. Ko ga zagleda, stisne mu obe roki, pogleda navzgor v znamenje pobožne ginjenosti, skoči k njemu, ga objame kakor izgubljenečega milega brata. Obrne se k Boriću in reče: "Prosim vas, povejte mu, da me je osrečil njegov dohod, ker bom imel priliko, da se vsaj nekoliko pokažem hvaležnega za junaško pomoč, s katero me je rešil gotove smrti!"

Borić se zine, da pregovori, ko izusti Ivan v čisti francosčini: "Ne trudite se, ker tudi jaz sam znam že francoski govoriti!"

"Ali je mogoče!" zakličejo vsi iznenadeni, a Marica skače od veselja, pliska z rokama in kliče: "Živeli, dragi Ivan! Tudi jaz sem..."

se že naučila francoski, da se bova razgovarjala lahko, kolikor naju bo volja, tudi pred mojim soprogom in pred celim svetom, saj veš, če vedno govoriš hrvatski, bi drugi lahko mislili, da imava kakšne zadržane tajnosti!"

Dubois gleda Ivana ves iznenaden. Stisne mu obe roki ter pregovori z deklamatornim glasom: "Gospod moj, jaz se vam prav tudim! — Prav ste storili, da ste prišli sem, ker vaša domovina je premajhna in pretesna za velike vaše duševne in telesne moči, ali v sredi olikanega in slavnega naroda najdete hitro pot, ki vas osreči in povzdigne, in jaz se bom sredi vas, če vam bom mogel kakor pomagati. V tem sem vam povsem na razpolago. Če hočete živeti v moji hiši, vam je vedno odprta, če hočete denarja, segnite v mojo denarnico kakor v lastno — če potrebujete priporočila, če treba tudi na kraljevi dvor, bom vam krepk zagovornik ter vam v obče storim vse, kar samo morete želeči, kajti brez vas bi ne bilo o meni več ne duha ne sluha!"

V tem pride Marica mati prav počasi. Razprostre roki, kakor mašnik, kadar reče: "Dominus vobiscum", razveseli se in reče: "Jej, jej, kako si lep, dragi Ivan, kmalu bi te ne bila spoznala v tem lepem oblaku!"

Dubois jej vstavi daljni naučeni govor, s kojim je hotela Ivana ganiti do solz, ter vslikuje: "To se razume samo po sebi, da ste danes naš mili gost! Pred obedom vam pokažem svojo hišo, kuje, vrt, svojo arheološko zbirko in knjižnico, po obedu se popeljemo nekoliko po mestu, zvočer pa pojedemo skupaj v gledališče."

Ivan je bil ves zmešan pri toliki prijaznosti in ljubezni ter je stal kakor kamen, čudil se je vsemu, kar se je godilo okoli njega.

Poprej bi se bil nadejal smrti, kakor takega sprejema; mislil je vedno, da se ga nemilo prestrašijo, da se ga bodo ogibali kakor kake pošasti. A oni so ga sprejeli z odprtimi rokami, veselili se njegovega dohoda, kakor otroci, kadar se jim povrne oče z daljnega pota nenadoma.

Ni mogel pozabiti velikega vtiska, le malo je slisal od vsega, kar mu je Dubois pripovedoval, ko mu je razkazoval svoje hiše, le malo je videl od vsega tega, kar mu je razkazoval, največ je ugribal zdaj eno zdaj drugo, da bi mogel najti kak umesten razlog takemu vedenju nasproti njemu.

Pri obedu je sedel poleg Marice, katero je vedno pogledoval, ali bi ne opazil morebiti na obrazu vsaj najmanjšega znamenja strahu in skrbi. Ali ona se mu je vedno smehljala z isto ljubeznostjo, ponujala mu najboljše jedi, natakala mu kupice v vinom ter šepešala neprestano tako veselo, kakor da je on kak otrok, a ne oni strašni divjak, kojega se je bala cela vas. Tudi drugi okoli njega so bili, kakor bi znoreli, stregli so mu neprestano, stavili so ga na vse grlo in nazdravljali mu vsak hip navdušene zdravice.

Ta splošna radost okoli njega, a še bolj sladki šampanjec, mu razvedri žalostno dušo ter vzbudi v njem prepričanje, da vsemu temu, kar se okoli njega godi, mora biti vzrok drugi zrak in drugo podnebje, ker je tudi na sebi že opazil, da so skoraj zaspali njegovi prvi načrti.

Po obedu ga povabi Dubois k baljardu, a potem sedeta ona dva in Marica v prelepo kočijo, da se peljejo po mestu. Na korzu proti številni Promenade du Prado je bilo mnogo sprehajalcev, a Ivanu so se vzdigovale prsi od ponosa, ko vidi, kako se jim klanja velika množica bogatega občinstva od vseh strani in opazuje Marico z izrazom ugodnega iznenadenja.

Ko so se nekolikokrat prešetali po krasnem sprehajališču in so si v paviljonu založili sladoceda in drugih slaščic, so se odpeljali v opero, kjer so peli Mozartovo "Čarobno pipo".

Prvo dejanje je bilo že pričelo. Ko vstopijo v ložo, se ozira vse silno nališpano občinstvo v ložah in v parteru proti Duboisovi loži, ne meneč se veliko za predstavo, ter opazuje lepo Duboisovo soprogo. Ženske so bile v prvem hipu, kakor da bi bile okamenjele. No, malo po malem zopet ožive ter se prično smehljati in šepetati druga drugi vsakovrstnih reči o nekdanji pastirici iz daljnega nepoznanega kraja, medtem ko so moški z neko pobožnostjo opazovali krasoto tega bitja ter jo zavirali Duboisu, da mu je čudna usoda došla tako dražestno soprogo.

"Vse je občudje — vse je ob-

ževa!" pomisli Ivan, sedeč tužno za njo. Isto je mislil tudi Dubois in bil vesel, da tako slavi njegovo lepo in ljubljeno polovico.

Ivan je bil vedno bolj žalosten in ko se po operi loči od njih, mu je bilo, kakor da bi mu bilo umreti.

Šel je na veliki ključ, pohajal po bregu proti predmestju Les Catalans. Na pol poti tja sede ter se zamisli v sinje morje, ki se pred njim razprostira veličastno in se lesketa v čarobnem luninem svitu.

Krasota spomladanske noči, blagi zahodnji vetrič in tajinstveno šumljanje ter lesketanje morja so vzbudile v njegovi bolni duši slaček spomin na srečne dneve, ko je v rojstnem kraju v takih nočeh sedeval pred Marino hišico ter pripovedoval njej in materi vsakovrstnih povesti ter udarjal ob tumburico, a Marica je kakšenkrat zapela narodno primorsko pesniico. V takih trenutkih idilske sreče strepetavalo mu je sree v sladki nadi, da ga bo še sčasoma ljubila in da postane njegova. Oh, kako hitro so se potopile sladke nade, — oh, kako hitro se je pooblašila nebo sanjave sreče! — Sam njegov oče in mati sta mu zapirala pot do zaželenje sreče s smešno in prazno ošabnostjo, a kmalu nato so vrpli predenj morskimi valovi onega tujca iz daljnega kraja, kateri mu jo je prevel prav takrat, ko je pranišljeval, kako bi Maro vzel za svojo dražico tudi brez dovoljenja svojih roditeljev.

No, kaka sreča bi jo čakala pri njem — pri bodočem graničarskem kmetovalcu? Ali bi ne morala pri njem tudi ona prenašati točki jarem revne graničarske žene, medtem ko uživa zdaj srečo, kakršne bi jej on ne mogel dati nikdar?

To vprašanje se mu zablika v duši, a odgovor nanj je bilo žalostno prepričanje, da je za Maro bolje, ko je šla za drugim.

Zaječi od bolesti, v oči se mu pokažejo vroče solze. Dolgo so padale na trdo zemljo ter mu čistile dušo drugih strasti, in ko prenehajo, preneha z njimi v sreni tudi misel na maševanje. Vse bolečine njegovega srca so se spremenile kar na mal v sladko pesem, ki mu je ogrevala dušo, kakor nebeški glas, a sladki napet pešmi jo bila čista in sveta želja: kolikor mogoče srečna bodi ona, ki je njega tako zelo onestrelila!

Vstane ter gre proti mestu, a vse misli so se zbrule v eno, da kolikor prej odide iz Marsilja, pa potolaženi in pomirjeni. Vrne se domov, kjer mu je celo noč v sanjah obletavala duša angelska podoba nepriskojene ljubljence.

(Dalje prihodnj.)

DAROV

za nesrečno družino J. Zupana, Grove City, Pa.

New York, N. Y. Janez Terček \$5; po \$1: Jan Zimmer, Ferd. G. Ursini in John Patrick. Vsi gori imenovani so darovali namesto venca gospej Sakser.

DELAVCE SE IŠČE

za delo v tovarni in izven tovarne. Dela se noč in dan. — Pridite pripravljeni za delo!

Arbuckle Bros., Foot of Pearl St., Brooklyn, N. Y. (28-2-7-3).

Iščem ANTONA BAŠA in MARIJO BAŠA, rojeno Mayerle, doma iz Ilirske Bistrice na Notranjskem. Marija Mayerle je bivala pred dvema letoma v Chicagu, Ill., 1920 W. 22. St. rear. Če je komu znan naslov, naj mi ga blagovoli naznani, ali naj se pa sama javita, ker poročiti jima imam važne novice iz stare domovine. — Jos. Prime, 1222 Alabama Avenue, Sheboygan, Wis. (27-2-1-3)

Dr. KOLER, 638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je zdravnik, ki ima izkušnje v zdravništvu in je bil v Chicagu, Ill., 1920 W. 22. St. rear. Če je komu znan naslov, naj mi ga blagovoli naznani, ali naj se pa sama javita, ker poročiti jima imam važne novice iz stare domovine. — Jos. Prime, 1222 Alabama Avenue, Sheboygan, Wis. (27-2-1-3)

Dr. Koler je zdravnik, ki ima izkušnje v zdravništvu in je bil v Chicagu, Ill., 1920 W. 22. St. rear. Če je komu znan naslov, naj mi ga blagovoli naznani, ali naj se pa sama javita, ker poročiti jima imam važne novice iz stare domovine. — Jos. Prime, 1222 Alabama Avenue, Sheboygan, Wis. (27-2-1-3)

Dr. Koler je zdravnik, ki ima izkušnje v zdravništvu in je bil v Chicagu, Ill., 1920 W. 22. St. rear. Če je komu znan naslov, naj mi ga blagovoli naznani, ali naj se pa sama javita, ker poročiti jima imam važne novice iz stare domovine. — Jos. Prime, 1222 Alabama Avenue, Sheboygan, Wis. (27-2-1-3)

Dr. Koler je zdravnik, ki ima izkušnje v zdravništvu in je bil v Chicagu, Ill., 1920 W. 22. St. rear. Če je komu znan naslov, naj mi ga blagovoli naznani, ali naj se pa sama javita, ker poročiti jima imam važne novice iz stare domovine. — Jos. Prime, 1222 Alabama Avenue, Sheboygan, Wis. (27-2-1-3)

Dr. Koler je zdravnik, ki ima izkušnje v zdravništvu in je bil v Chicagu, Ill., 1920 W. 22. St. rear. Če je komu znan naslov, naj mi ga blagovoli naznani, ali naj se pa sama javita, ker poročiti jima imam važne novice iz stare domovine. — Jos. Prime, 1222 Alabama Avenue, Sheboygan, Wis. (27-2-1-3)

Dr. Koler je zdravnik, ki ima izkušnje v zdravništvu in je bil v Chicagu, Ill., 1920 W. 22. St. rear. Če je komu znan naslov, naj mi ga blagovoli naznani, ali naj se pa sama javita, ker poročiti jima imam važne novice iz stare domovine. — Jos. Prime, 1222 Alabama Avenue, Sheboygan, Wis. (27-2-1-3)

Dr. Koler je zdravnik, ki ima izkušnje v zdravništvu in je bil v Chicagu, Ill., 1920 W. 22. St. rear. Če je komu znan naslov, naj mi ga blagovoli naznani, ali naj se pa sama javita, ker poročiti jima imam važne novice iz stare domovine. — Jos. Prime, 1222 Alabama Avenue, Sheboygan, Wis. (27-2-1-3)

Dr. Koler je zdravnik, ki ima izkušnje v zdravništvu in je bil v Chicagu, Ill., 1920 W. 22. St. rear. Če je komu znan naslov, naj mi ga blagovoli naznani, ali naj se pa sama javita, ker poročiti jima imam važne novice iz stare domovine. — Jos. Prime, 1222 Alabama Avenue, Sheboygan, Wis. (27-2-1-3)

Dr. Koler je zdravnik, ki ima izkušnje v zdravništvu in je bil v Chicagu, Ill., 1920 W. 22. St. rear. Če je komu znan naslov, naj mi ga blagovoli naznani, ali naj se pa sama javita, ker poročiti jima imam važne novice iz stare domovine. — Jos. Prime, 1222 Alabama Avenue, Sheboygan, Wis. (27-2-1-3)

Odstranite svoj revmatizem

in rabite le vspešno zdravilo za to bolezen.

REMO Protiprotinsko žlično zdravilo

Ena steklenica stane en dolar, tri steklenice \$2.80, šest steklenic, vspešno in popolno ozdravljenje celo pri zanemarnjenih slučajih, celo ozdravljenje stane \$5.00 s poštnino vred.

CROWN PHARMACY OF CLEVELAND

2812 EAST 79th ST., CLEVELAND, OHIO.

"Vi lahko pišete meni z ozirom na katerokoli bolezen in prejeli boste najboljšo pojasnilo in ostalo bo popolnoma tajno."

NAROČILO.

Tem potom naročam steklenic REMO PROTIPROTINSKO ŽLIČNO ZDRAVILO in priložim \$.... in centov.

Ime

Naslov

NAZNANILO.

Članom družine sv. Barbare St. 44 v Franklenu, Kansas, se naznanja, da je bilo na zadnji seji dne 4. februarja t. l. sklenjeno, da se vrše od zdaj naprej društvene seje vsako tretjo nedeljo v mesecu, in sicer v dvorani g. B. Oblaka in ne več v prejšnji dvorani.

S sobratstvom pozdravom (27-28-2) A. Seljak, tajnik.

Kje se nahaja MATH. RAVH? Pred par leti je bival na Carson Lake, Minn., kjer je imel fante na stanju, zdaj pa ne vem, kje biva; slisal sem, da nekje v Michiganu. Poročati mu imam nekaj važnega. Prosim ga, da se mi oglasi, ali pa ako kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani. — Frank Bambič, 1107½ N. Hickory St., Joliet, Ill. (26-28-2)

Kje se nahaja MATH. RAVH? Pred par leti je bival na Carson Lake, Minn., kjer je imel fante na stanju, zdaj pa ne vem, kje biva; slisal sem, da nekje v Michiganu. Poročati mu imam nekaj važnega. Prosim ga, da se mi oglasi, ali pa ako kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani. — Frank Bambič, 1107½ N. Hickory St., Joliet, Ill. (26-28-2)

Kje se nahaja MATH. RAVH? Pred par leti je bival na Carson Lake, Minn., kjer je imel fante na stanju, zdaj pa ne vem, kje biva; slisal sem, da nekje v Michiganu. Poročati mu imam nekaj važnega. Prosim ga, da se mi oglasi, ali pa ako kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani. — Frank Bambič, 1107½ N. Hickory St., Joliet, Ill. (26-28-2)

Kje se nahaja MATH. RAVH? Pred par leti je bival na Carson Lake, Minn., kjer je imel fante na stanju, zdaj pa ne vem, kje biva; slisal sem, da nekje v Michiganu. Poročati mu imam nekaj važnega. Prosim ga, da se mi oglasi, ali pa ako kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani. — Frank Bambič, 1107½ N. Hickory St., Joliet, Ill. (26-28-2)

Kje se nahaja MATH. RAVH? Pred par leti je bival na Carson Lake, Minn., kjer je imel fante na stanju, zdaj pa ne vem,

